

Dramaturgie italské opery 19. století

Literární opera

Operní dramaturgie

- Dahlhaus: „*eclat*“ [výbuch, třesk, senzace, skandál] versus „*gedehnter Augenblick*“ [prodložený okamžik]
- „**Dartsellungszeit**“ mnohonásobně předčí „**dargestellte Zeit**“
- *tableau*
- prehistorie irelevantní
- *parola scenica* a požadavek scénické prezence
- kontemplativní ansáml

Výchozí situace

- Ferdinando Paer (1771-1839)
- (Johannes) Simon Mayr (1763-1845)
- obvykle líčena jako období stagnace

Typologie

- opera buffa – označení *commedia per musica*, *dramma giocoso per musica*, *dramma bernesco*, *farsa* či *farsetta*, *melodramma giocoso* a také *intemezzo*
- opera seria *dramma per musica*
- opera semiseria - termín se prosazuje spolu s termíny obvyklými v libretech – *dramma semiserio*, *melodramma semiserio* – teprve kolem roku 1810 oproti dalším označením – *dramma eroicomico*, *dramma sentimentale*, *farsa sentimentale*, *dramma sergio-giocoso* či *melodramma sentimentale*.

Melodramma

- 1790 – 1823
 - proměna námětů
 - rozchod s tradicí *lieto fine*
 - struktura árie **scena – cantabile – tempo di mezzo – cabaletta**
 - struktura dueta či ansámblu **scena – tempo d' attaco – cantabile – tempo di mezzo – cabaletta**
- 1824-1860
 - „repertoár“
 - tragický konec normou
 - konstelace soprán – tenor – baryton

Gioacchino Rossini (1792-1868)

- *opery seria*
 - *Tancredi* (1813)
 - *Elisabetta, regina d'Inghilterra* (1815)
 - *Otello* (1816)
 - *Armida* (1817)
 - *Mosé in Egitto* (1818)
 - *La donna del lago* (1819)
 - *Maometto II* (1820)
 - *Zelmira* (1822)
 - *Semiramide* (1823)
- *buffy*
 - *L'Italiana in Algeri* (1813)
 - *Il Turco in Italia* (1814)
 - *Il barbiere di Siviglia* (1816)
 - *La Cenerentola* (1817)

Vincenzo Bellini (1801 - 1835)

- *Il Pirata* (1827)
- *La Straniera* (1829)
- *I Capuleti e I Montecchi* (1830)
- *Sonnambula* (1831)
- *Norma* (1831)
- *Beatrice di Tenda* (1833)
- *I Puritani* (1835)

Gaetano Donizetti (1797 - 1848)

- *Anna Bolena* (1830)
- *Lucrezia Borgia* (1833)
- *Lucia di Lammermoor* (1835)
- *L'elisir d'amore* (1832)
- *Don Pasquale* (Paříž 1843)